

Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken van ..... nr. WJZ/....., tot nadere invulling van de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (*Beleidsregel zorgvuldig opdrachtgeverschap*)

De Minister van Economische Zaken,

Gelet op artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2 van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken;

Besluit:

Artikel 1 - Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

maatregelenplan: maatregelenplan als bedoeld in artikel 5;

risico-inventarisatie: risico-inventarisatie als bedoeld in artikel 3;

wet: Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken.

Artikel 2 – Zorgvuldig opdrachtgeverschap

Een opdrachtgever voldoet in ieder geval aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, als hij:

- a. met betrekking tot de voorgenomen graafwerkzaamheden op deugdelijke wijze een zorgvuldige risico-inventarisatie en een zorgvuldig maatregelenplan heeft opgesteld of onder zijn verantwoordelijkheid heeft laten opstellen;
- b. de risico-inventarisatie en het maatregelenplan voor aanvang van de voorgenomen graafwerkzaamheden aan de grondroerder heeft verstrekt;
- c. de grondroerder voldoende tijd en middelen ter beschikking stelt om op basis van de risico-inventarisatie en het maatregelenplan de voorgenomen graafwerkzaamheden op zorgvuldige wijze te verrichten;
- d. ervoor zorgdraagt dat zowel de afspraken met de grondroerder over de voorbereiding en uitvoering van de voorgenomen graafwerkzaamheden, als zijn gedragingen jegens de grondroerder in elke fase van het graafproces voldoende samenhangend, kenbaar en begrijpelijk zijn om de graafwerkzaamheden zorgvuldig uit te kunnen voeren.

Artikel 3 – Risico-inventarisatie

Een risico-inventarisatie bevat de volgende gegevens:

- a. gegevens over de aard van de voorgenomen graafwerkzaamheden;
- b. gegevens over de risico's die zich bij die graafwerkzaamheden kunnen voordoen.

Artikel 4 – Zorgvuldige opstelling risico-inventarisatie

Een risico-inventarisatie is in ieder geval zorgvuldig opgesteld als de daarin opgenomen gegevens zijn gebaseerd op:

- a. gebiedsinformatie naar aanleiding van een graafmelding of oriëntatieverzoek;
- b. vaststelling van de daadwerkelijke ligging van de kabels en leidingen op de graaflocatie als die daadwerkelijke ligging van grote invloed kan zijn op de realisatie van de voorgenomen graafwerkzaamheden;
- c. gegevens over de samenstelling van de bodem en de grondwaterstand op de graaflocatie;
- d. gegevens over de uiterlijke kenmerken van de bovengrond op de graaflocatie.

Artikel 5 – Maatregelenplan

In het maatregelenplan is beschreven welke maatregelen worden getroffen om de nadelige gevolgen van elk risico, genoemd in de risico-inventarisatie, zo veel mogelijk te beperken.

Artikel 6 – Zorgvuldige opstelling maatregelenplan

Een maatregelenplan is in ieder geval zorgvuldig opgesteld als daarin op begrijpelijke en duidelijke wijze is beschreven:

- a. welke maatregelen noodzakelijk zijn voor het zorgvuldig kunnen uitvoeren van de voorgenomen graafwerkzaamheden door de grondroerder;
- b. op welke wijze afstemming heeft plaatsgevonden met de betrokken beheerder, ingeval sprake is van voorzorgsmaatregelen als bedoeld in artikel 15, eerste of tweede lid, van de wet.

Artikel 7 - Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van [datum].

Artikel 8 - Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel zorgvuldig opdrachtgeverschap.

Deze beleidsregel zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken,

TOELICHTING

1 Doel en aanleiding

De Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (hierna: Wibon) heeft als doel het voorkomen van schade als gevolg van graafwerkzaamheden. De verantwoordelijkheid daarvoor is belegd bij verschillende partijen in het graafproces, te weten de grondroerder, opdrachtgever en beheerder.

Uit de afgelopen Wibon-evaluatie¹ is naar voren gekomen dat met name de wijze waarop de opdrachtgever in de praktijk invulling geeft aan de verplichting tot zorgvuldig opdrachtgeverschap, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, aandacht behoeft. Deze verplichting is in de wet als open norm vormgegeven. Uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel waarmee deze verplichting werd geïntroduceerd blijkt waaraan gedacht kan worden bij het invulling geven aan zorgvuldig opdrachtgeverschap². Zo dient de opdrachtgever, onder meer bij het vaststellen van de prijs van het te verrichten werk en de tijd die hij daarvoor geeft, rekening te houden met het feit dat de grondroerder een melding moet doen en dat er mogelijk voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen.

In de praktijk is gebleken dat deze nadere duiding door opdrachtgevers vaak beperkt wordt uitgelegd en dat er daarbij onvoldoende rekening wordt gehouden met voorbereidende werkzaamheden, zoals risico-inventarisaties, maatregelenplannen en in bepaalde situaties het lokaliseren van kabels en leidingen. Het beeld op hoofdlijnen is dan ook dat opdrachtgevers in onvoldoende mate tijd en geld vrijmaken met het oog op een zorgvuldige uitvoering van de voorgenomen graafwerkzaamheden. Het in onvoldoende mate tijd en geld vrijmaken door opdrachtgevers leidt er vaak toe dat de overige partijen in de graafketen belemmerd worden bij een voorspoedige uitvoering van de graafwerkzaamheden, omdat belangrijke informatie ontbreekt. Dit leidt dan geregeld tot improviseren, aanpassing van geplande werkzaamheden, tijdsdruk en daarmee ook tot meer kans op schade. Bovendien zet dit een effectieve en efficiënte uitoefening van toezicht en handhaving onder druk.

Om deze ongewenste effecten te voorkomen is het gewenst om nadere invulling te geven aan het begrip zorgvuldig opdrachtgeverschap. Met deze beleidsregel is hieraan uitvoering gegeven.

---

¹ Kamerstukken II 2023/24, 34 739, nr. 12

² Kamerstukken II 2016/17, 34 739, nr. 3, blz. 42 en Kamerstukken II 2005/06, 30 475, nr. 3, blz. 30

2 Inhoud

In de beleidsregel is aangegeven wanneer in ieder geval sprake is van zorgvuldig opdrachtgeverschap (zie artikel 2). Belangrijke onderdelen hiervan zijn het opstellen van een zorgvuldige risico-inventarisatie en een zorgvuldig maatregelenplan. Met deze invulling is zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de zogenoemde CROW 500.³ De CROW 500 is een richtlijn die ontwikkeld is door de belangrijkste partijen in de graafsector, te weten opdrachtgevers, beheerders, grondroerders en (lokale) overheden. In de CROW 500 zijn afspraken vastgelegd die een nadere invulling geven aan de normen uit de Wibon. De CROW 500 bevat ook bepaalde afspraken voor opdrachtgevers, zoals het opstellen van een risico-inventarisatie en een maatregelenplan.

In de toezichtpraktijk is gebleken dat in een aantal gevallen een opdrachtgever in de uitvoeringsfase aanwijzingen aan de grondroerder geeft, die op gespannen voet kunnen staan met de verplichting voor de grondroerder om zorgvuldig graafwerkzaamheden te verrichten. In die gevallen wijkt invulling van de norm zorgvuldig opdrachtgeven op papier af van invulling van die norm in de praktijk. Zorgvuldig opdrachtgeven omvat evenwel elke fase van het graafproces en meerdere facetten. De opdrachtgever moet de grondroerder daarom in elke fase in staat stellen om de graafwerkzaamheden op een zorgvuldige wijze te kunnen uitvoeren. In artikel 2, onder d, is daarom opgenomen dat de afspraken en gedragingen van de opdrachtgever ook na de contractvorming erop gericht moeten zijn dat de grondroerder de graafwerkzaamheden zorgvuldig kan verrichten.

Door de gekozen formulering van artikel 2 van deze beleidsregel wordt ruimte gelaten om op een andere wijze dan de in dat artikel genoemde onderdelen het zorgvuldig opdrachtgeverschap te bewerkstelligen. Eenzelfde open en ruime formulering is gekozen om aan te geven wanneer sprake is van een risico-inventarisatie en een maatregelenplan en van zorgvuldige opstelling daarvan (zie artikelen 3 en 4 voor de risico-inventarisatie en de artikelen 5 en 6 voor het maatregelenplan). Hiermee is aangesloten bij het open karakter van artikel 2, eerste lid, van de Wibon.

De Minister van Economische Zaken,

---

³ CROW-publicatie 500 'Schade voorkomen aan kabels en leidingen, richtlijn zorgvuldig graven van initiatief- tot gebruiksfase'